

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішення Київської обласної ради
від 23 грудня 2022 року № 469-15-VIII

**Програма підтримки об'єднань співвласників
багатоквартирних будинків на впровадження
енергоефективних заходів
в Київській області на 2023-2024 роки**

м. Київ
2022 рік

ЗМІСТ

	Стор.
I. Паспорт Програми	3
II. Визначення проблеми, на вирішення якої спрямована Програма	4
III. Визначення мети Програми	6
IV. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми	6
V. Перелік завдань (напрямів) та заходів Програми	7
VI. Очікуванні результати виконання Програми, визначення її ефективності	8
VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми	9
 Додатки до Програми:	
Ресурсне забезпечення Програми (Додаток 1 до Програми)	
Напрями діяльності та заходи програми (Додаток 2 до Програми)	
Результативні показники програми (Додаток 3 до Програми)	

I. Паспорт
(загальна характеристика програми)
Програма підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків
на впровадження енергоефективних заходів
в Київській області на 2023-2024 роки

1.	Ініціатор розроблення програми	Київська обласна державна адміністрація (Київська обласна військова адміністрація)
2.	Дата, номер і назва розпорядчого документа органу виконавчої влади/органу місцевого самоврядування про ініціювання розроблення програми*	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 14.12.2022 № 951 «Про ініціювання розробки проекту Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергоефективних заходів в Київській області на 2023-2024 роки»
3.	Дата, номер і назва розпорядчого документа про схвалення проекту програми/змін до програми	Розпорядження Київської обласної державної адміністрації (Київської обласної військової адміністрації) від 15.12.2022 року № 955 «Про схвалення проекту Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергоефективних заходів в Київській області на 2023-2024 роки»
4.	Розробник програми	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації
5.	Співрозробники програми	-
6.	Головний розпорядник коштів	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації
7.	Відповідальний виконавець програми	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації
8.	Учасники програми (співвиконавець)	Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків, що утворені та діють відповідно до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку»
9.	Термін реалізації програми	2023-2024 роки
9.1.	Етапи виконання програми (для довгострокових програм)	В один етап
10.	Перелік місцевих бюджетів, які беруть участь у виконанні програми (для комплексних програм)	-

11.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації обласної програми (всього)	300 000,00 тис. гривень
	у тому числі:	
11.1.	коштів державного бюджету	0,00 тис. гривень
	коштів обласного бюджету	300 000,00 тис. гривень
	коштів місцевих бюджетів	0,00 тис. гривень
	коштів небюджетних джерел	0,00 тис. гривень

II. Визначення проблеми, на вирішення якої спрямована Програма

Проблема підвищення рівня енергетичної ефективності не є новою для України загалом і для Київського регіону, особливо зараз, у період збройної агресії російської федерації проти України, адже на території Київської області значних пошкоджень зазнали багатоповерхові житлові будинки у період з лютого по квітень 2022 року.

Незважаючи на певні зрушення у сфері підвищення енергетичної ефективності, Київська область і надалі залишається енерговитратною, від чого зменшуються можливості забезпечення енергетичної незалежності, а після постійних обстрілів та руйнувань критичної інфраструктури, залишаються недостатньо неякісними енергетичні послуги споживачам.

У зв'язку з цим, виникає необхідність у впровадженні заходів не тільки з відновлення житлового фонду, а й заходів комплексної термомодернізації багатоповерхових житлових будинків, з урахуванням вимог в частині підвищення їх енергетичної ефективності. Поряд з цим, проведення заходів з термомодернізації будинків потребують також будинки які розташовані в деокупованих населених пунктах та на територіях, де велися бойові дії.

В першу чергу це стосується будівель, в яких відповідно до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29 листопада 2001 року № 2866-III створено та діють на території Київської області об'єднання співвласників багатоквартирних будинків (далі – ОСББ).

Так, станом на 01 жовтня 2022 року в Київській області нараховується більше 7866 багатоквартирних житлових будинків. З них у 1096 будинках створено ОСББ). Всього в Київській області створено 929 ОСББ.

Внаслідок воєнної агресії російської федерації проти України та ведення активних бойових дій на території Київської області частина багатоквартирних будинків зазнали значних руйнувань. Пошкоджень зазнали і багатоквартирні житлові будинки в яких створено ОСББ, це близько 60 будинків.

У зв'язку з цим, виникає нагальна і гостра необхідність у підтримці ОСББ для відновлення будинків з урахуванням проведення заходів комплексної термомодернізації будівель із залученням коштів фінансово-кредитних установ, бюджетів різних рівнів.

Реалізація заходів Програми дасть змогу відновити багатоквартирні будинки з урахуванням вимог Закону України «Про енергоефективність будівель», підвищити клас енергетичної ефективності будинків до нормативного показника (клас енергоефективності «С»), зменшити обсяги питомого споживання енергії в будівлях, й у житловому секторі загалом, як одному з найбільш енерговитратних.

Програма спрямована на комплексне вирішення проблеми підвищення ефективності використання та зменшення споживання енергоресурсів в

житловому секторі, зокрема, у багатоквартирних будинках ОСББ, що зазнали пошкоджень перш за все, під час російської агресії проти України, та розташовані у деокупованих населених пунктах Київської області.

Впровадження енергозберігаючих заходів доцільно проводити на підставі комплексних енергоаудитів з енергетичною сертифікацією будівель для виявлення проблем, розв'язання яких дозволить зменшити використання енергоресурсів.

Основними проблемами є:

1) реалізація енергозберігаючих заходів без здійснення сертифікації енергетичної ефективності, що призводить до неефективного використання коштів;

2) нераціональне впровадження енергозберігаючих заходів без комплексного вирішення проблеми енергозбереження;

3) фізичне та моральне старіння систем теплозабезпечення, конструкцій та внутрішньобудинкових інженерних систем будівель, низькі теплозахисні властивості огорожуючих конструкцій, відсутність у споживачів технічної можливості для керування споживанням теплової енергії;

4) недостатність коштів на впровадження комплексних енергозберігаючих заходів.

В той же час, враховуючи зацікавленість споживачів до впровадження енергоефективних та енергозберігаючих заходів у своїх оселях, та з метою підтримки ініціатив щодо підвищення енергоефективності, впровадження інструментів стимулювання і підтримки здійснення заходів з підвищення рівня енергетичної ефективності будівель та енергозбереження, зокрема в багатоквартирному житловому секторі, Урядом України відповідно до Закону України «Про Фонд енергоефективності» створено державну установу «Фонд енергоефективності».

Підтримка Фонду полягає в наданні ОСББ грантів і запровадженні комплексних технічних рішень з підвищення енергоефективності будівель з урахуванням кращих європейських практик за Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ», а з осені 2022 року стартувала Програма «ВІДНОВИДІМ», яка направлена на фінансування будівельних робіт з відновлення житлових будівель ОСББ, пошкоджених внаслідок військової агресії російської федерації проти України. Учасниками програми є ОСББ, що створені та діють відповідно до Закону України «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку» від 29 листопада 2001 року № 2866-III, та розташовані на території Житомирської, Київської, Сумської та Чернігівської областей.

Унаслідок реалізації цих Програм, співвласники багатоквартирних будинків зможуть не лише заощаджувати кошти на комунальних послугах, а й підвищувати рівень комфорту і якості свого життя. Діяльність Фонду фінансується за рахунок коштів Державного бюджету України, фінансової підтримки Європейського Союзу та уряду Німеччини.

Але за умовами Програми «ЕНЕРГОДІМ», відшкодування вартості за виконані енергоефективні заходи ОСББ отримує виключно після верифікації вже виконаних будівельних робіт. А за Програмою «ВІДНОВИДІМ» максимальна сума гранту на ОСББ – до 6 мільйонів гривень, що зовсім недостатньо для впровадження комплексних енергоефективних заходів в будівлях. Тому виникає необхідність у ОСББ залучати додаткове фінансування. До початку збройної агресії російської федерації проти України,

ОСББ залучали кредитні кошти в банках-партнерах ДУ «Фонд енергоефективності». Наразі, у період дії воєнного стану, цей механізм є неможливим – банки не кредитують ОСББ. Із цього виникає потреба створення додаткового фінансового механізму для ОСББ – учасників Програм «ЕНЕРГОДІМ» та «ВІДНОВИДІМ», які готові розпочати будівельні роботи за проєктами комплексної енергомодернізації.

III. Визначення мети Програми

Головна мета Програми:

- проведення заходів з відновлення пошкоджених багатоквартирних житлових будинків, які постраждали від збройної агресії російської федерації проти України, з урахуванням вимог в частині підвищення їх енергетичної ефективності та в яких створено ОСББ;
- підвищення енергоефективності багатоквартирних житлових будинків, які розташовані в деокупованих населених пунктах Київської області та на територіях, де велися бойові дії;
- скорочення споживання енергоносіїв населенням, а саме ОСББ за рахунок проведення заходів з комплексної термомодернізації, досягнення 100% рівня обліку енергоносіїв, в тому числі за рахунок часткового відшкодування виконаних енергоефективних заходів в межах Програм підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ» та «ВІДНОВИДІМ».
- збільшення обсягів інвестицій у енергоефективну модернізацію житлового фонду Київської області.

Економічний механізм Програми базується на зацікавленості громадян у скорочення витрат на утримання, експлуатацію житла та комфортне проживання в ньому.

IV. Обґрунтування шляхів і засобів вирішення проблеми, обсягів та джерел фінансування; строки та етапи виконання Програми

Визначення шляхів розв'язання проблем енергоефективності Київської області базується на принципах системності, комплексності, технічної та економічної спроможності.

Проблему передбачається розв'язати шляхом:

впровадження новітніх технологій виробництва та споживання енергетичних ресурсів, а також технологій, що передбачають використання енергозберігаючих та енергоефективних матеріалів та обладнання;

користуватися перевагами інституційного схвалення та підтримки від ЄС;

зробити свій внесок у зменшення викидів CO₂ у світі.

Засоби розв'язання проблеми повинні передбачати заходи наступного характеру:

- організаційного забезпечення;
- нормативно-правового забезпечення;
- фінансового забезпечення;
- технічного (технологічного) забезпечення.

Організаційне забезпечення полягає у координації роботи Департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської облдержадміністрації (далі – Департамент) та ОСББ, які будуть учанками

Програми. Узагальнення результатів реалізації Програми здійснює управління енергоефективності, енергозбереження та ліцензування Департаменту.

Нормативно-правове забезпечення здійснюється шляхом дотримання вимог чинних нормативно-правових актів у сфері енергозбереження, будівельних норм і правил.

Базовими законодавчими актами, що визначає правові, економічні, соціальні та екологічні основи енергозбереження для всіх підприємств, установ та організацій, розташованих на території України, а також для громадян є Закони України «Про місцеві державні адміністрації», «Про правовий режим воєнного стану», «Про енергетичну ефективність», «Про енергетичну ефективність будівель», «Про об'єднання співвласників багатоквартирного будинку», «Про Фонд енергоефективності», «Про внесення змін до деяких законів України щодо створення умов для запровадження комплексної термомодернізації будівель».

Фінансове забезпечення Програми досягається за рахунок коштів запланованих на реалізацію заходів з енергоефективності, що надані при формуванні практичної частини Програми.

Технічне (технологічне) забезпечення Програми досягається за рахунок впровадження новітніх технологій виробництва та споживання енергетичних ресурсів, а також технологій, що передбачають використання енергозберігаючих та енергоефективних матеріалів та обладнання, модернізації або заміни наявного енергоємного обладнання, запровадження новітніх енергоефективних та енергозберігаючих технологій.

Внесення об'єктів до переліку Програми здійснюватиметься, враховуючи пріоритетність заходу відповідно до першочергових потреб територіальних громад, а також враховуючи такі вимоги:

- відповідність заходів Стратегії розвитку Київської області на 2021 – 2027 роки та плану заходів з її реалізації;
- відповідність Програмі соціально-економічного та культурного розвитку області.

Джерела фінансування Програми: кошти обласного бюджету та інші незаборонені законодавством кошти.

Фінансове забезпечення реалізації заходів Програми передбачається здійснювати за рахунок коштів обласного бюджету, виходячи з його реальних можливостей і пріоритетів.

Ресурсне забезпечення Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергоефективних заходів в Київській області на 2023-2024 роки наведено у Додатку 1.

Виконання заходів Програми планується здійснити в один етап протягом 2023-2024 років.

V. Перелік завдань (напрямів) та заходів Програми

Завдання Програми полягає у підтримці ОСББ, житлові будинки яких були пошкоджені, внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, розташовані в деокупованих населених пунктах та на територіях, де велися бойові дії шляхом:

- розробки проектно-кошторисної документації на основі проведеного енергетичного аудиту та отриманого енергетичного сертифікату будівлі;

- проведення заходів з відновлення багатоповерхових житлових будинків з урахуванням вимог в частині підвищення їх енергетичної ефективності;
- термомодернізації зовнішніх огорожувальних конструкцій (стін, вікон і дверей, горищ, підвалів);
- модернізації (заміни) систем опалення та гарячого водопостачання;
- заміни або ремонту пошкоджених блоків віконних або/та блоків балконних дверей, вітражів тощо, зовнішніх і внутрішніх тамбурних дверей;
- ремонту пошкоджень фасадів будівель;
- ремонту пошкоджень конструкцій даху/покриття будівель;
- ремонту пошкодженого обладнання дахових котелень та інженерних мереж (опалення, водопостачання, каналізації, газопостачання, електричних мереж).
- встановлення засобів обліку, у тому числі засобів диференційного (погодинного) обліку споживання електричної енергії, та засобів автоматичного регулювання споживання енергетичних ресурсів і води;
- здійснення інших енергоефективних заходів у будівлях.

Крім того, Програмою передбачається відшкодування ОСББ частини суми вартості виконаних будівельних робіт в розмірі, що не перевищує 10%, які скористались Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ».

Також за Програмою передбачається фінансування робіт, які не ввійшли до переліку першочергових, визначених за Програмою «ВІДНОВИДІМ». Умови та порядок їх фінансування затверджується окремим рішенням обласної військової адміністрації.

Контроль за цільовим використанням бюджетних коштів у рамках Програми здійснюється у визначеному законодавством порядку.

Напрями діяльності та Програми наведено у Додатку 2 до Програми.

Результативні показники Програми наведені у Додатку 3 до Програми.

VI. Очікувані результати виконання Програми, визначення її ефективності

У результаті реалізації Програми очікується:

- сприяння ОСББ деокупованих населених пунктів та тих, де велись бойові дії у здійсненні заходів з комплексної термомодернізації житлових будинків;
- відновлення багатоквартирних житлових будинків ОСББ з урахуванням вимог підвищення їх енергетичної ефективності;
- підвищення комфортності умов проживання в житлових будинках та зменшення витрат домогосподарств на оплату житлово-комунальних послуг, інвестування ними в енергоефективність власного житла та покращення енергетичних характеристик житлового фонду;
- зменшення витрат державного бюджету на фінансування субсидій та пільг населенню на оплату житлово-комунальних послуг;
- залучення зовнішнього фінансування та європейського досвіду здійснення енергоефективних заходів.

VII. Координація та контроль за ходом виконання Програми

Виконання програми здійснюється шляхом реалізації її заходів і завдань, зазначеними у цій Програмі. Безпосередній контроль за виконанням заходів програми здійснює Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації.

Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації (наростаючим підсумком з початку року) та щороку до 25 числа місяця, наступного за звітним періодом, інформує Київську обласну раду про хід виконання програми та ефективність реалізації її заходів.

Заступник голови

Тетяна СЕМЕНОВА

Додаток 1 до Програми

Ресурсне забезпечення Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергоефективних заходів в Київській області на 2023-2024 роки

тис грн

Обсяг коштів, які пропонується залучити на виконання програми	I етап виконання програми		II етап (20__ - 20__ роки)	III етап (20__ - 20__ роки)	Всього витрат на виконання програми
	2023 рік	2024 рік			
Обсяг ресурсів всього, у тому числі:	100 000,00	200 000,0	-	-	300 000,00
державний бюджет	0,00	0,00	-	-	0,00
обласний бюджет	100 000,00	200 000,00	-	-	300 000,00
місцевих бюджетів	0,00	0,00	-	-	0,00
кошти небюджетних джерел	0,00	0,00	-	-	0,00

Заступник голови

Тетяна СЕМЕНОВА

Напрямки діяльності та заходи Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергоефективних заходів в Київській області на 2023-2024 роки

№ з/п	Назва напрямку (завдання) програми	Перелік заходів програми	Термін виконання заходу	Виконавці	Джерела фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (вартість), тис. грн, у тому числі:	Очікуваний результат
						I етап: 2023 р.	
						2024 р.	
						II етап: 20 р.	
						III етап: 20 р.	
1	2	3	4	5	6	7	8
1.	Підтримка ОСББ за Програмами «Фонду енергоефективності»						
1.1.		Відшкодування ОСББ частини суми вартості виконаних будівельних робіт, які скористались Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ»	2023 – 2024 роки	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації	обласний бюджет	2023 рік - 6 500,00 2024 рік - 15 000,00	об'єкт
1.2.		Фінансування робіт, які не ввійшли до переліку першочергових, визначених за Програмою ВідновДІМ, в тому числі виготовлення ПКД	2023 – 2024 роки	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації	обласний бюджет	2023 рік - 40 000,00 2024 рік - 60 000,00	об'єкт
	Разом за напрямом					2023 рік - 46 500,00 2024 рік – 75 000,00	х

Продовження додатка 2 до Програми

1	2	3	4	5	6	7	8
2.	Здійснення заходів з капітального ремонту та реконструкції житлових будинків ОСББ з впровадженням енергоефективних заходів						
2.1.		Капітальний ремонт та реконструкція будівель з впровадженням енергоефективних заходів, в тому числі виготовлення ПКД	2023 – 2024 роки	Департамент житлово-комунального господарства та енергоефективності облдержадміністрації	обласний бюджет	2023 рік - 53 500,00 2024 рік - 125 000,00	об'єкт
	Разом за напрямом					2023 рік – 53 500,00 2024 рік – 125 000,00	х
	Всього					2023 рік - 100 000,00 2024 рік – 200 000,00	х

Заступник голови

Тетяна СЕМЕНОВА

Додаток 3 до Програми

Результативні показники Програми підтримки об'єднань співвласників багатоквартирних будинків на впровадження енергоефективних заходів в Київській області на 2023-2024 роки

№ з/п	Назва показника	Одиниця виміру	Вихідні дані на початок дії програми	I етап виконання програми		II етап (20 р.- 20 р.)	III етап (20 р.- 20 р.)	Всього витрат на виконання програми
				2023 рік	2024 рік			
1	2	3	4	5	6	7	8	9
I.	Показники продукту програми							
1.	Кількість ОСББ, що отримали з обласного бюджету частину суми вартості виконаних будівельних робіт, що скористались Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ»	од.	6	2	4	x	x	21 500,00
2.	Кількість профінансованих заходів для ОСББ, які не ввійшли до переліку першочергових, визначених за Програмою ВідновиДІМ	од.	18	8	10	x	x	100 000,00
3.	Капітальний ремонт та реконструкція будівель з впровадженням енергоефективних заходів	од.	9	3	6	x	x	178 500,00
II.	Показники ефективності програми							
1.	Середні витрати на ОСББ, пов'язані з відшкодуванням частини суми вартості виконаних будівельних робіт, що скористались Програмою підтримки енергомодернізації багатоквартирних будинків «ЕНЕРГОДІМ»	млн.грн.	3 250,00	3 250,00	3 750,00	x	x	21 500,00
2.	Середні витрати фінансування заходів для ОСББ, які не ввійшли до переліку першочергових, визначених за Програмою ВідновиДІМ	млн.грн.	5 000,00	5 000,00	6 000,00	x	x	100 000,00
3.	Середня вартість капітального ремонту/реконструкція будівель з впровадженням енергоефективних заходів	млн.грн.	17 833,334	17 833,334	20 833,334	x	x	178 500,00
III.	Показники якості програми							
1.	Динаміка щорічного збільшення площ багатоквартирних житлових будинків ОСББ з покращеним рівнем енергоефективності	%	15	15	20	x	x	300 000,00

Заступник голови

Тетяна СЕМЕНОВА